

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΚΤΑΚΤΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 1^{ΗΣ} ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1992

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΥΠΟΔΟΧΗ ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΠΕΣΜΑΖΟΓΛΟΥ

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ κ. ΜΙΧΑΗΛ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

"Έχω την τιμή νὰ κηρύξω τὴν ἔναρξη τῆς ἔκτακτης συνεδρίας τῆς Ἀκαδημίας γιὰ τὴν ἐπίσημη ὑποδοχὴ τοῦ νέου τακτικοῦ μέλους τῆς Ἀκαδημίας μας καθηγητῆ κυρίου Ἰωάννου Πεσμαζόγλου.

Εἶμαι εὐτυχὴς ὅτι ή συγκυρία ἔκαμε ὡστε νὰ ὑποδεχθῶ ὡς Πρόεδρος τὸν παλαιὸ φίλο ὡς τακτικὸ μέλος τῆς Ἀκαδημίας. Μὲ αὐτὴ τὴν ἰδιότητα συμμαρτυρῶ μὲ ἄλλους ποὺ τὸν γνώρισαν ἢδη φοιτητὴ ἢ νέο πτυχιοῦχο σὲ ἀθηναϊκοὺς κόκλους ὑψηλῆς πνευματικῆτας περὶ τοὺς ἀειμνήστους Παναγιώτη Κανελλόπουλο, Κωνσταντīνο Τσάτσο καὶ Ἰωάννη Συκοντρῆ ὅτι δὲ τὸν Ἰωάννης Πεσμαζόγλου ἐμφάνιζε πρώιμη ὁριμότητα καὶ πνευματικὲς ἀνησυχίες εὑρούταν φάσματος. Ἐκτοτε παρακολούθησαμε τὶς ἀνιοῦσες ἐπιδόσεις τον στὴν οἰκονομικὴ ἐπιστήμη, τὴν πανεπιστημιακὴ τον σταδιοδρομία, στὴν οἰκονομικὴ τάξη, στὴν πολιτική. Ο Ἰωάννης Πεσμαζόγλου ἔχει συνδέσει τὸ ὄνομά του μὲ τὶς διαπραγματεύσεις γιὰ τὴν εἰσόδο τῆς Χώρας στὶς Εὐρωπαϊκὲς Κοινότητες καὶ σήμερα είναι διακεκριμένο μέλος τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Κοινοβουλίου.

'Αγαπητὲ κόριε συγάδελφε, φίλε,

'Ἐκ μέρους τοῦ σώματος σᾶς ἀπευθύνω καὶ ἐπισήμως τὶς καλύτερες εὐχὲς ὅλων μας μαζὶ μὲ τὴ βεβαιότητά μας ὅτι θὰ συνεχίσετε πολλὰ χρόνια νὰ ὑπηρετεῖτε ὅπου ηληθεῖτε ἀξιοποιώντας τὰ ἔξοχα προσόντα σας.

Σᾶς περιβάλλω μὲ τὸ μεγάλο διάσημο τῆς Ἀκαδημίας.

Κατ' ἐντολὴν τῆς Συγκλήτου ὁ συνάδελφος κώνιος Ξενοφῶν Ζολώτας θὰ προσφωνήσει τὸν καθηγητὴν Κύριον Ιωάννην Πεσμαζόγλουν, νέο τακτικὸν μέλος τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν.

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΗ ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ κ. ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ ΖΟΛΩΤΑ

Ἄγαπητὲ συνάδελφε καὶ παλαιὲ συνεργάτη,

Χαίρω ἰδιαιτέρως ποὺ μοῦ ἀνετέθη νὰ σᾶς ὑποδεχθῶ σήμερα στὸν ἵερὸν αὐτὸν χῶρο τῆς Ἐπιστήμης καὶ Ἐρεύνης. Ἡ χαρά μον εἶναι διπλὴ γιατὶ ἐπιστήμων τῆς ἰδικῆς σας δραστηριότητας καὶ ἀκτινοβολίας εἰσέρχεται στὸ Ἀνώτατο Πνευματικὸν Ἰδρυμα τῆς χώρας. Χαίρω ἐπίσης γιατὶ μὲ τὴν ἐκλογὴν σας ἡ Τάξη Ἡθικῶν καὶ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν ἐνισχύεται ἰδιαιτέρω μὲ τὴν συμβολήν, τὴν δποία θὰ προσφέρετε στὴν εἰδικὴν ἔδρα ποὺ ἰδρύθηκε μὲ τὸν τίτλο «ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΩΝ ΕΝΩΣΕΩΝ», κυρίως σὲ ἀναφορὰ πρὸς τὴν συμμετοχὴν τῆς Ἑλλάδος ὡς πλήρους μέλους τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κοινότητας, μὲ τὴν δποία ἔχονμε συνδέσει τὴν οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν ἀνάπτυξην καὶ τὸ πολιτικὸν μέλλον τῆς χώρας.

Εἶσθε δὲ Ἑλληνοί οἰκονομολόγοι δὲ ὅποιος περισσότερο παντὸς ἄλλου ἀνέπτυξε ἔξαιρετικὴ δραστηριότητα καὶ συνέβαλε ἀποφασιστικὰ στὴν θεμελίωση καὶ δλοκλήρωση τῆς συμμετοχῆς τῆς Ἑλλάδος, ἀρχικῶς ὡς συνδεδεμένου μέλους καὶ ἀπὸ τὸ 1981 ὡς πλήρους μέλους τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κοινότητας.

Ἡ συμβολὴ σας ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὴν ἀκάματη καὶ ἐμπνευσμένη ἐργατικότητά σας ὡς Προέδρου τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπιτροπῆς Διαπραγματεύσεων, ἡ δποία συνεστήθη τὸν Ὁκτώβριο τοῦ 1957 ἀπὸ Ἀνωτάτους Κρατικοὺς Λειτουργοὺς γιὰ νὰ διεξαγάγει τὶς διαπραγματεύσεις μὲ τὴν Εὐρωπαϊκὴν Κοινότητα, ποὺ κατέληξαν στὴν σύνδεση τῆς Ἑλλάδος μὲ αὐτὴν καὶ στὴν ἐπίσημη ὑπογραφὴ τῆς Συμφωνίας τῶν Ἀθηνῶν τὴν 9η Ιουλίου 1961. Ἡ σημασία καὶ οἱ προεκτάσεις τῆς συμφωνίας ἔκεινης διεθνῶς ἀναγνωρίσθηκαν καὶ σχολιάσθηκαν εὐμενῶς ἀπὸ τὸν διεθνὴ τύπο.

Τὸ 1975 ὁρίσθητε Πρόεδρος τῆς Διακομματικῆς Ἀντιπροσωπείας τῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων ποὺ διαπραγματεύθηκε μὲ τὴν Ἀντιπροσωπεία τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Κοινοβουλίου τὴν πλήρη Ἑλληνικὴ συμμετοχὴ στὴν Εὐρωπαϊκὴ Κοινότητα. Καὶ στὴν περίοδο αὐτὴν μεταξὺ 1975 καὶ 1979 ἐπιτύχατε τὴν προώθηση καὶ ἐπιτάχυνση τῶν διαπραγματεύσεων γιὰ τὴν πλήρη ἔνταξη τῆς χώρας μας σ' αὐτῇ. Ἡ σύνδεση ἀπὸ τὸ 1961 καὶ ἡ πλήρης ἔνταξη ἀπὸ τὸ 1981 τῆς Ἑλλάδος ὡς Δεκάτου μέλους τῆς

Εύρωπαικής Κοινότητας ἀποτέλεσαν καθοριστικοὺς σταθμοὺς γιὰ τὸ οἰκονομικό, κοινωνικὸ καὶ τὸ πολιτικὸ μέλλον τῆς χώρας.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν δραστηριότητά σας αὐτὴ ἐπιθυμῶ νὰ ἀναφέρω ἐδῶ τὴν οὐδιώδη συμβολή σας ως οἰκονομικοῦ συμβούλου καὶ κατόπιν ως Ὑποδιοικητοῦ τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ὅπου εἶχα τὴν εὐκαιρία νὰ συνεργασθῶ μαζὶ σας ἀπὸ τὸ 1956 ἕως τὸ 1967. Καθ' ὅλο τὸ διάστημα ἐκεῖνο κατεβάλλατε συστηματικὲς προσπάθειες ὅχι μόνο γιὰ τὴν διαμόρφωση καὶ ἐφαρμογὴ μιᾶς σύγχρονης καὶ ἀποτελεσματικῆς νομισματικῆς καὶ πιστωτικῆς πολιτικῆς, ἀλλά, μὲ τὶς πρωτοβουλίες καὶ ἐνέργειές σας σὲ συνεργασία μὲ τοὺς οἰκονομικοὺς Ὑπουργοὺς καὶ τὶς ἀρμόδιες δημόσιες ὑπηρεσίες, ἐξασφαλίσθηκε σὲ ὅλους τοὺς τομεῖς ἡ προώθηση τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως τῆς χώρας.

Ἡ Ἑλλὰς κατὰ τὴν περίοδο ἐκείνη ὑπῆρξε μιὰ πρωτοπορειακὴ χώρα, στὴν ὁποίᾳ ὁ μέσος ρυθμὸς ἀνόδου τοῦ ἔθνικοῦ προϊόντος ἔφθασε τὸ 7% καὶ τὸν ἐπενδύσεων τὸ 12%, ἐνῶ ὁ πληθωρισμὸς διετηρήθη σὲ ποσοστὸ πλησίον τοῦ 2%. Θυμοῦμαι ὅτι σχεδὸν συνεχῶς παραμένατε στὴν Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος ἀπασχολούμενος μὲ τὰ θέματα αὐτὰ μέχρι τὶς 11.00 τὴν νύκτα.

Ἄξιόλογος ὑπῆρξε ἡ ἀπασχόλησή σας εἰς τὸ Οἰκονομικὸ Τμῆμα τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ὅπου τόσο ως ἐντεταλμένος Ὑφηγητής ὅσο καὶ κατόπιν ως Καθηγητής, ἐπιδειξατε ζῆλο καὶ ἀφοσίωση στὰ διδακτικά σας καθήκοντα ποὺ ἐξετιμήθησαν τόσο ἀπὸ τοὺς συναδέλφους σας δόσο καὶ ἀπὸ τοὺς φοιτητάς.

Πρὸς αὐτὸν προσφέρωντας αὐτὴν θὰ ἥθελα νὰ ἀναφέρω σὲ συντομία τὴν συγγραφική σας δραστηριότητα, ἡ ὁποίᾳ ὑπῆρξε σημαντικὴ καὶ πολύπλευρη.

Ἡ πρώτη κατηγορία τῶν ἐπιστημονικῶν ἐργασιῶν σας ἀναφέρεται σὲ προβλήματα μεθόδου καὶ σὲ ἐρωτήματα ως πρὸς τὴν θέση τῆς οἰκονομικῆς ἐπιστήμης μεταξὺ τῶν κοινωνικῶν ἐπιστημῶν. Ἡ δεύτερη κατηγορία περιλαμβάνει τὶς ἐργασίες σας κατὰ τὴν τετραετὴ περίοδο ἐρευνῶν σας στὸ Πανεπιστήμιο τοῦ Cambridge μὲ ἀντικείμενο τὸ πρόβλημα διεθνοῦς οἰκονομικῆς προσαρμογῆς καὶ τὴν μετάδοση τοῦ οἰκονομικοῦ κύκλου κατὰ τὴν πρὸ τοῦ 1913 περίοδο ἐλεύθερος ἐπιχειρηματικῆς δράσεως, ἐλεύθερων διεθνῶν συναλλαγῶν καὶ χρυσοῦ κανόνος. Στὶς ἐρευνες αὐτὲς ἐφαρμόσατε προχωρημένες γιὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνη ποσοτικὲς - στατιστικὲς ἀναλύσεις συνολικῶν οἰκονομικῶν μεγεθῶν. Πέντε ἀπὸ τὶς ἐργασίες σας αὐτὲς δημοσιεύθηκαν στὰ κυριότερα εὐρωπαϊκὰ ἐπιστημονικὰ περιοδικά.

Στὴν τρίτη κατηγορία δημοσιευμάτων σας ἐξετάζονται προβλήματα πιστωτικῆς ὁργανώσεως καὶ πολιτικῆς σὲ σχέση μὲ τὴν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξην. Μεταξὺ αὐτῶν εἶναι ἡ ἐργασία σας «Wirtschaftsbeziehungen Griechenlands mit Dem Ausland», τὸ 1966. Συνθετικὸ χαρακτήρα εἶχε ἡ μελετη σας ποὺ δημοσιεύθηκε τὸ 1963 ἀπὸ

τὸν Ὀργανισμὸν Οἰκονομικῆς Συνεργασίας καὶ Ἀναπτύξεως μὲ τὸν τίτλο «*The Relation between Fiscal and Monetary Policy*». Συγγενῆς εἶναι καὶ ἡ ἐργασία σας μὲ τὸν τίτλο «*Growth, Investment and Saving Ratios*» (*Some Long and Medium Term Associations by Groups of Countries*), ποὺ δημοσιεύθηκε στὸ Δελτίο τοῦ 1972 τοῦ Ἰνστιτούτου Οἰκονομικῶν καὶ Στατιστικῆς τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Ὀξφόρδης.

Στὴν τέταρτη κατηγορίᾳ ἀνήκουν οἱ ἐργασίες σας στὰ θέματα οἰκονομικῶν καὶ νομισματικῶν ἐνώσεων καὶ στοὺς ἀναγκαίους προσανατολισμοὺς τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητας μὲ εἰδικὴ ἀναφορὰ στὰ προβλήματα τῶν οἰκονομικὰ ἀσθενέστερων εὐρωπαϊκῶν χωρῶν. Κυριότερες μεταξὺ αὐτῶν εἶναι ἡ μελέτη «*Réflexions sur les Conditions d'une Politique Européenne de Croissance Accélérée*» ποὺ δημοσιεύθηκε τὸ 1968 ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιο τῶν Βρυξελλῶν, καθὼς καὶ ἡ ἐργασία σας «*L'Adhésion de la Grèce aux Communautés Européennes et la Cohésion de l'Union Européenne*», ποὺ δημοσιεύθηκε στὸ περιοδικὸ *STUDIA DIPLOMATICA* 1976. Στὸ ἵδιο θέμα ἀναφέρεται καὶ ἡ εὐρύτερη ἀνάλυσή σας «*La Grèce et la Cohésion dans l'Europe des Dix*», ἐπίσης στὸ *STUDIA DIPLOMATICA* τοῦ 1980. Ἡ ἔμφαση στὴν ἀρχὴ τῆς συνοχῆς περιελήφθη ἀργότερα στὴν Ἐναία πρᾶξη τοῦ 1986 καὶ ἀποτελεῖ τώρα θεμελιώδη κατεύθυνση τῆς Συμφωνίας τοῦ Μάαστριχτ. Στὸ βιβλίο σας «*H 'Ελλάδα καὶ ἡ Εὐρωπαϊκή Κοινότητα*», περιέχονται βασικὰ κείμενα πάνω στὶς ἐξελίξεις πρὸς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἐνότητα καὶ στὶς Ἑλληνικὲς θέσεις καὶ διαπραγματεύσεις.

Στὶς Πανεπιστημιακὲς Παραδόσεις σας, δύο τόμοι συνολικὰ 485 σελίδων, ἑκτὸς ἀπὸ τὴ γενικὴ θεωρητικὴ θεμελίωση ἀναλύονται εἰδικώτερα προβλήματα οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως καὶ πολιτικῆς μὲ εἰδικὴ ἀναφορὰ στὶς ἐπιδράσεις ἀπὸ τὸ ἐξωτερικὸ ἐμπόριο καὶ τὸ σχηματισμὸ οἰκονομικῶν καὶ νομισματικῶν ἐνώσεων.

Ἀναφέρω τέλος ὅτι ὑπὸ τὸν τίτλο *ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΑ* δημοσιεύσατε σὲ τρεῖς τόμους συνολικὰ 943 σελίδων, μελέτες οἰκονομικοῦ περιεχομένου, ἀλλὰ καὶ κείμενα ἀναφερόμενα στὶς διεθνεῖς ἐξελίξεις, στὰ Ἑλληνικὰ θέματα καὶ τὶς ἐξωτερικὲς σχέσεις τῆς Ἑλλάδος.

Καλῶς ἥλθατε μεταξύ μας, κύριε Συνάδελφε, καὶ δεχθῆτε τὶς εὐχές μου γιὰ μιὰ μεγάλη ἐπιτυχία στὸ νέο σας λειτούργημα.